

ES dalībvalstis šogad uzsāka [divu Eiropas Komisijas izstrādāto tiesību aktu projektu](#) - Digitālo pakalpojumu akta (DPA) un Digitālo tirgu akta (DTA), kuri tika publicēti 2020.gada 15.decembrī - apspriešanu. Abi tiesību akti ir galvenokārt vērsti uz interneta platformu un citu interneta starpnieku darbību, ņemot vērā mūsdienu pasaules reālijas. Sagaidāms, ka tuvākajos gados notiks to aktīva apspriešana gan dalībvalstu, gan ES līmenī.

Interneta platformas, īpaši lielas tiešsaistes tirdzniecības vietas (Amazon, Ebay, Aliexpress), sociālie tīkli (Facebook, Twitter), lietotņu veikali (GooglePlay, Apple Store), tiešsaistes ceļojumu un izmitināšanas platformas (Booking.com, TripAdvisor, Airbnb) u.tml. spēlē milzīgu lomu mūsdienu sabiedrības, arī patērētāju ikdienas dzīvē.

Platformu sniegtie pakalpojumi ievērojami ietekmē sociālas un ekonomiskas pārmaiņas gan ES, gan citviet pasaulē. Šīs pārmaiņas nes labumu patērētājiem un palīdz ES iekšējam tirgum kļūt efektīvākam, veicinot pārrobežu tirdzniecību, sekmējot Eiropas tirgotāju attīstību un piekļuvi jauniem tirgiem.

Tomēr, šo pakalpojumu izmantošana ir saistīta arī ar jauniem riskiem un izaicinājumiem kā visai sabiedrībai, tā arī atsevišķiem šo pakalpojumu lietotājiem. Galvenā problēma ir nelikumīga preču, pakalpojumu un satura tirdzniecība un apmaiņa tiešsaistē. Tiešsaistes pakalpojumus ļaunprātīgi izmanto arī manipulatīvas algoritmiskas sistēmas, lai pastiprinātu dezinformācijas izplatību un citiem kaitīgiem mērķiem. Šīs jaunās problēmas un veids, kā platformas tos risina, būtiski ietekmē pamattiesības tiešsaistē, tai skaitā vārda brīvību un augstas patērētāju aizsardzības līmeņa nodrošināšanas principu.

Ņemot vērā minēto, DPA un DTA mērķi ir:

1. izveidot drošāku digitālo telpu, kurā tiek aizsargātas visu digitālo pakalpojumu lietotāju pamattiesības;

2. izveidot vienlīdzīgus konkurences apstākļus, lai veicinātu inovāciju, izaugsmi un konkurētspēju gan Eiropas vienotajā tirgū, gan visā pasaulē.

DPA priekšlikums paredz vairākus pasākumus attiecībā uz interneta starpnieka pakalpojumu sniedzējiem, ieskaitot digitālās platformas, kuri ietver:

- **pasākumi cīņai pret nelegālu preču, pakalpojumu un satura tirdzniecību tiešsaistē**, piemēram mehānismi ar kuru palīdzību platformu lietotāji var ziņot par šādu saturu vai arī platformas sadarbojas ar "uzticamiem signalizētājiem" ("trusted flaggers");
- **jauni pienākumi attiecībā uz tirgotāju tiešsaistes tirdzniecības vietās izsekojamību**, lai palīdzētu identificēt nelegālu preču pārdevējus;
- **pārredzamība attiecībā uz platformu satura ierobežošanas (moderēšanas) noteikumiem** ;
- **jēgpilna informācija par reklāmu un mērķtiecīgām reklāmām (targeted ads)**: kas sponsorēja reklāmu, kā un kāpēc tā ir vērsta uz lietotāju;
- skaidra **informācija par to, kāpēc saturs tiek ieteikts lietotājiem**;
- **efektīvi lietotāju aizsardzības pasākumi**, tostarp iespēja apstrīdēt lēmumus ierobežot platformu saturu (moderatora lēmumus), lietotāju tiesības atteikties no satura ieteikumiem, kuru pamatā ir lietotāja profila izstrāde (content recommendations based on profiling);
- **platformu pārredzamības pasākumi** attiecībā uz daudziem to darbības aspektiem, ieskaitot algoritmus, ko izmanto ieteikumiem;
- **ļoti lielu platformu pienākums novērst to sistēmu ļaunprātīgu izmantošanu**, veicot atbilstošus pasākumus un savas apdraudējuma pārvaldības sistēmas neatkarīgu revīziju;
- **ļoti lielu platformu pastiprinātu uzraudzību** no Eiropas Komisijas puses;
- **pētnieku iespēja piekļūt galvenajiem datiem** lielākajās platformās, lai saprastu, kā attīstās tiešsaistes riski.

Savukārt, DMA, galvenokārt, ir vērsts uz konkurences uzlabošanu ieviešot īpašas prasības attiecībā uz lieliem interneta starpnieku pakalpojumu sniedzējiem jeb t.s. "vārtziņiem" (gatekeepers). Piemēram, DMA tiks:

- **aizliegta negodīga prakse** un pavērta iespēja tirgotājiem platformās piedāvāt patērētājiem vairāk inovatīvu pakalpojumu;
- **nodrošināta labāka sadarbība** ar pakalpojumiem, kas ir alternatīva vārtziņu pakalpojumiem;

ES dalībvalstis uzsāk Eiropas Komisijas priekšlikumu interneta platformu regulējumam apspriešanu

Autors Andrejs Vanags

Trešdiena, 27 janvāris 2021 08:43 - Pēdējās izmaiņas Trešdiena, 27 janvāris 2021 08:47

- **atvieglotas iespējas patērētājiem mainīt platformas**, ja viņi to vēlas.

Raksts sagatavots, izmantojot Eiropas Komisijas publicētos materiālus.